

EX SAXO NATUS

Uit steen geboren.

DE MAN



PREAMBULE

Dit is geen code om een man te worden. Het is een code om je te herinneren waartoe je in staat bent.

Kracht wordt niet toegevoegd, maar blootgelegd. De beeldhouwer stopt niets in de steen; hij haalt weg wat het beeld niet is.

Geen bouwtekening, maar een beitel.





I

WAARHEID

Zeg waar het op staat.

De waarheid is de realiteit zoals ze is. Zo benoem je haar ook. Niet aardiger, niet handiger, niet om de sfeer te redden.

Deel de waarheid zoals een analist zijn data deelt: zonder emotie. Dat betekent niet dat emoties er niet mogen zijn. Je mag ze benoemen, als feit. "Ik voel boosheid" is data. Boos praten is ruis.

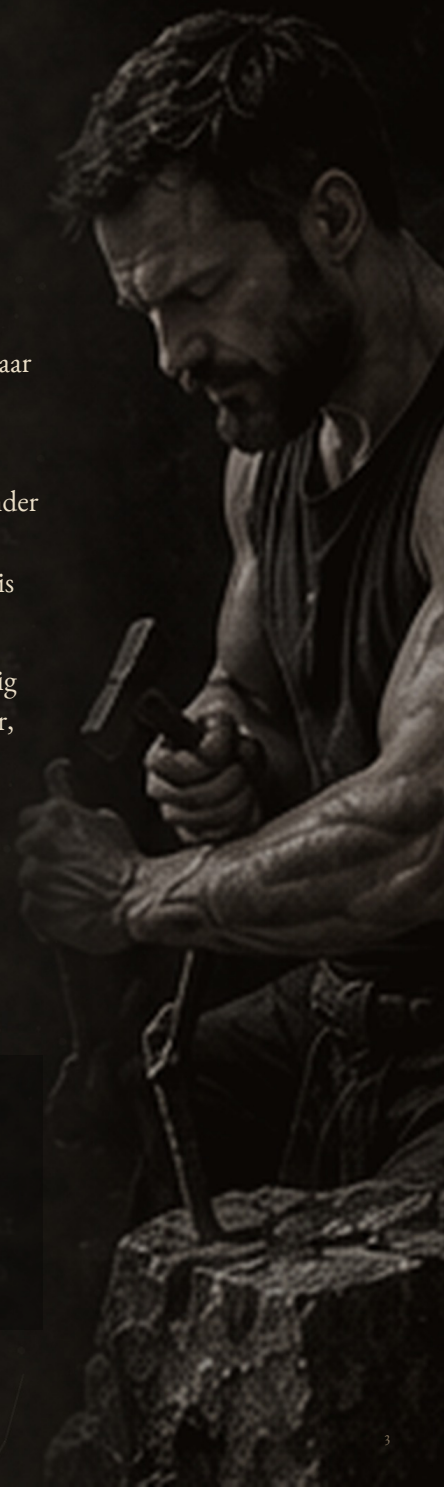
Gebruik precies zoveel woorden als de waarheid nodig heeft. Niet minder, want dan blijft ze vaag. Niet meer, want alles daarbuiten is ruis.

SCHADUW

de waarheid als wapen. Wie de realiteit inzet zonder dat het iemand dient, spreekt geen waarheid. Hij richt schade aan met feiten.

OORSPRONG

Bushido (makoto); de deugdenlijst van Franklin



II

WOORD

Je zegt wat je doet. Je doet wat je zegt.

Meer is het niet. En juist daarom is het zeldzaam.

Als je zegt wat je doet, ben je expliciet. Je maakt het concreet: wat, wanneer, hoe. Een vage toezegging is geen woord, want die kun je nooit breken.

Betrouwbaarheid bouw je niet met grote beloften maar met kleine. Het telefoontje van dinsdag. Het uur waarop je er zou zijn. Karakter is de optelsom van alles waar niemand op let.

SCHADUW

geen skin in the game hebben. Wie niets inzet, kan niets verliezen, en zijn woord is dan ook niets waard. Zo weinig beloven dat je nooit kunt falen is geen integriteit. Het is verstoppertje spelen in je eigen leven.

OORSPRONG

Bushido (meiyo); Taleb, Skin in the Game



III

EIGENAARSCHAP

Alles in jouw realiteit is jouw verantwoordelijkheid.

Niet omdat jij alles hebt veroorzaakt, maar omdat jij de enige bent die er iets aan kan veranderen. Zodra het aan de markt ligt, aan de tijd, aan haar of aan hen, sta je langs de lijn van je eigen leven.

Het startpunt is de realiteit zoals ze nu is. Niet zoals ze had moeten zijn.

En het gaat niet om kunnen. Het gaat om willen. Alles wat je wilt veranderen, kan veranderd worden. Soms is het enige wat je kunt veranderen je eigen kijk op de zaak. Ook dat is veranderen.

SCHADUW

het martelaarschap. Dat is niet te veel dragen. Dat is dingen op je nemen waar jij nu niets aan wilt veranderen. Dan draag je wel het gewicht, maar niet de verantwoordelijkheid.

OORSPRONG

Willink & Babin, Extreme Ownership



IV

VERMOGEN

Vermogen is draagkracht.

Vermogen geldt voor lijf, geest en geld.

Het lijf draagt, grijpt in en kan vernietigen. Die laatste stand ontwikkel je en open je hopelijk nooit: wie geen geweld kán gebruiken, is niet vreedzaam maar ongewapend.

De geest blijft koel in chaos en maakt dan de juiste keuze. Dat is het vermogen dat beslist.

Geld is bewezen kunnen in zijn meest verhandelbare vorm.

SCHADUW

vermogen dat niets draagt, en vermogen dat je identiteit wordt.

OORSPRONG

Seneca, die rijk was en dáárom geloofwaardig over rijkdom; Aristoteles, megaloprepeia



V

ONTHECHTING

Competentie komt voor onthechting.

Je hoeft niet te vechten als je kunt vechten. Geld is pas onbelangrijk als je het kunt verdienen. Zachtheid is pas een keuze als je hard kunt zijn.

Onthechting die vóór het kunnen komt, is geen wijsheid. Dat is angst in een mooie jas.

Het gaat om vermogen, niet om bezit. Je hoeft niemand geslagen te hebben; je moet kunnen slaan. Anders wordt onthechting uitstel: "ik laat het los zodra ik rijk ben."

SCHADUW

Ontwijking vermomd als onthechting. Wie pijn, verdriet, chaos of stress van zich afzet omdat hij ze niet kan dragen, is niet onthecht. Hij vlucht. Pas wanneer je iets volledig kunt toelaten zonder erdoor beheerst te worden, kun je het werkelijk loslaten.

OORSPRONG

Vivekananda, Karma Yoga; Gandhi, The Doctrine of the Sword (1920); Bhagavad Gita; Ramakrishna (markata vairagya)



VI

RICHTING

Zonder richting kun je niet beslissen.

Een doel is een middel om richting te bepalen.

Zonder richting ben je als man stuurloos. Je kunt geen beslissingen nemen. En de beslissing draagt de actie: wat je zegt dat je doet, is wat je doet.

SCHADUW

de roeping als excuus voor afwezigheid. Wie zijn missie gebruikt om zijn kind niet te hoeven zien, dient zijn ijdelheid en niet zijn missie.

OORSPRONG

Deida, The Way of the Superior Man

VII

DISCIPLINE

Discipline is komen opdagen.

Discipline is geen eigenschap maar een proces. De vraag is niet of je gemotiveerd bent. De vraag is of je de koers vasthoudt en komt opdagen, ook vandaag, omdat het proces leidt naar het doel dat je voor ogen hebt.

Je ziet het aan fitte mannen. Ze zijn gedisciplineerd genoeg om op te komen dagen voor de training. Een fit lichaam behoud je niet zonder discipline. Het is het zichtbare bewijs van een onzichtbaar proces.

SCHADUW

als een kip zonder kop vasthouden aan je doel, terwijl het jou en anderen schaadt. Dat is zelfkastijding in vermomming.

OORSPRONG

Musashi, Dokkōdō; Willink, Discipline Equals Freedom



VIII

BEHEERSING

Alles voelen. Alles ervaren. En dan kiezen wat je ermee doet.

EN.

DOET.

SCHADUW

alles onderdrukken en jezelf laten geloven dat je beheerst door het leven gaat. Dat is angst waardoor je afsterft.

OORSPRONG

Marcus Aurelius, Epictetus

IX

DIENST

Zorg eerst voor jezelf, dan voor je gezin, dan voor het geheel.

Dienst verloopt in ringen. Wie goed voor zichzelf zorgt, wordt vermogend. Wie vermogend is, houdt over voor zijn gezin. Wie meer overhoudt, draagt bij aan de gemeenschap en aan het geheel. En het straalt terug: wie bijdraagt aan de groep, voedt zichzelf.

Dat zit in ons. We zijn gemeenschapsdieren; we leven in groepen. Bijdragen aan de groep brengt je dichterbij geluk, bij God, bij samadhi, bij je bestemming. Kies het woord dat bij je past. Het wijst dezelfde kant op.

Voor jezelf zorgen is de eerste ring van dienst.

SCHADUW

de redder. Hij helpt niet om de ander sterker te maken, maar om zelf nodig te blijven. Zijn zorg houdt mensen klein en afhankelijk, en dat noemt hij liefde.

OORSPRONG

Hiërocles, de cirkels van nabijheid; Michler, The Masculinity Manifesto

X

DE ARENA

Alleen wie meedoet telt.

De eer komt niet toe aan de toeschouwer, niet aan de man die aanwijst waar de sterke struikelde. De eer is van hem die werkelijk in de arena staat, met stof en zweet en bloed op zijn gezicht; die zich vergist en keer op keer tekortschiet; die grote geestdrift en grote toewijding kent en zich geeft aan een zaak die het waard is. Wint hij, dan kent hij de triomf. Verliest hij, dan verliest hij tenminste al wagend, zodat zijn plaats nooit zal zijn bij de kille en schuchtere zielen die winst noch verlies kennen.

(naar Theodore Roosevelt, Sorbonne, 23 april 1910)

SCHADUW

geen kritiek meer horen. De arena is geen vrijbrief. Wie niemand meer serieus neemt, is niet dapper maar doof.

OORSPRONG

Roosevelt, Citizenship in a Republic (1910)



XI

ZACHTHEID

Liefde is hardheid, zacht gebracht.

Een zachte man die nooit hard kan zijn, is een zwakke man. Een harde man die nooit zacht kan zijn, is de andere kant van dezelfde zwakke man, alleen met meer vermogen. Het mechanisme in de geest is hetzelfde: allebei worden ze gedreven door angst.

Een sterke man kan hard zijn en kiest voor zacht. In die keuze geeft hij iets van zichzelf weg, en dat weggeven heeft een naam: liefde.

Liefde is niet zacht. Liefde is hardheid, beheerst, gebracht met het vermogen om haar zacht te brengen.

SCHADUW

zachtheid als vaste stand, omdat de andere stand nooit ontwikkeld is.

OORSPRONG

Bly, Iron John; Moore & Gillette



XII

STERFELIJKHEID

Je gaat dood. Handel ernaar.

Memento mori wijst twee kanten op. Vooruit: het is een zeef die binnen tien tellen scheidt wat telt van wat ruis is, en het is de enige zeef die nooit stukgaat. Wat je uitstelt tot het uitkomt, stel je uit tot het niet meer kan.

En naar binnen: sterfelijkheid vraagt je om in het nu alles te ervaren. Bewust te ervaren. Je krijgt dit moment één keer. Wie overal is behalve hier, is alvast een beetje dood.

SCHADUW

haast. Wie de dood alleen als tijdsdruk begrijpt, bouwt niets wat hem overleeft en ervaart niets van wat er nu al is.

OORSPRONG

Seneca, De Brevitate Vitae; Marcus Aurelius



XIII

AMOR FATI

Wees dankbaar voor wat was, wat is en wat komt. En maak het je eigen.

Er zijn drie halve houdingen. Berusting zegt: het is niet anders. Aanvaarding zegt: ik draag het. Vergeving zegt: ik reken het je niet meer aan, en houdt daarmee nog altijd afstand. Alle drie laten ze een stuk van je geschiedenis buiten staan, en dus een stuk van jezelf.

Dankbaarheid haalt het binnen. En dankbaarheid is geen reactie op niets. Wie zijn lot werkelijk liefheeft, bevestigt daarmee dat het iets in hem heeft gebouwd. De pijn was echt én ze heeft iets gesmeed. Allebei blijven ze staan, naast elkaar. Haal je de pijn weg, dan haal je ook de kracht weg die eruit geslagen is.

Deze liefde krijg je niet cadeau. Je verdient haar met werk. Eigenaarschap houdt niet op bij wat je zelf hebt veroorzaakt; je pakt het ook over wat je overkwam en waar je ogenschijnlijk niets aan kon doen. Niet omdat het jouw schuld was, want schuld en eigenaarschap zijn twee verschillende dingen. Schuld kijkt achterom en zoekt een dader. Eigenaarschap kijkt vooruit en zoekt actie.

SCHADUW

zeggen dat het eigenlijk niet erg was. Dan wis je de pijn uit, en met de pijn ook de kracht die eruit is gekomen. En de andere kant: dankbaarheid gebruiken om niets te hoeven doen. Wat je nog kunt veranderen, verander je.

OORSPRONG

Nietzsche, Die fröhliche Wissenschaft §276; Veth, Oerkracht (in voorbereiding)

OORSPRONG

DE BRONNEN ACHTER DE ARTIKELEN

- I Bushido (makoto); de deugdenlijst van Franklin
- II Bushido (meiyo); Taleb, Skin in the Game
- III Willink & Babin, Extreme Ownership
- IV Seneca, die rijk was en dáárom geloofwaardig over rijkdom; Aristoteles, megaloprepeia
- V Vivekananda, Karma Yoga; Gandhi, The Doctrine of the Sword (1920); Bhagavad Gita; Ramakrishna (markata vairagya)
- VI Deida, The Way of the Superior Man
- VII Musashi, Dokkōdō; Willink, Discipline Equals Freedom
- VIII Marcus Aurelius, Epictetus
- IX Hiërocles, de cirkels van nabijheid; Michler, The Masculinity Manifesto
- X Roosevelt, Citizenship in a Republic (1910)
- XI Bly, Iron John; Moore & Gillette
- XII Seneca, De Brevitate Vitae; Marcus Aurelius
- XIII Nietzsche, Die fröhliche Wissenschaft §276; Veth, Oerkracht (in voorbereiding)

EX SAXO NATUS

PAUL VETH · KEPHAS FIRST